

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie ze skargi M. S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie

o sygn. akt II S (...),

po zbadaniu kwestii dopuszczalności, na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2021 r.

1. pozostawia skargę bez rozpoznania;

2. zwalnia skarżącego od wydatków niniejszego postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M. S. wniósł w dniu 19 października 2021 r. skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt II S (...), tj. w przedmiocie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy o sygn. V S (...) Sądu Okręgowego w L.. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości w sprawie, przyznanie od Skarbu Państwa kwoty w wysokości 20.000 zł oraz wydanie zaleceń sądowi orzekającemu.

Z akt sprawy wynika, że w dniu 2 października 2020 r. Prokuratora Rejonowa w K. odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie PR Ds. (...). M. S. zwrócił się do Sądu Okręgowego w L. o stwierdzenie przewlekłości w ww. postępowaniu

przygotowawczym, a skarga została zarejestrowana pod sygn. V S (...). Postanowieniem z 1 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w L. pozostawiał skargę bez rozpoznania. W dniu 6 lipca 2021 r. do sadu Apelacyjnego w (...) wpłynęła zbiorcza skarga M. S., w której domagał się stwierdzenia przewlekłości w postępowaniu skargowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w L. pod sygn. V S (...). Skarga została zarejestrowana pod sygn. II S (...). W dniu 20 lipca 2021 r. do sadu Apelacyjnego w (...) wpłynęła kolejna zbiorcza skarga, w której M. S. domagał się stwierdzenia przewlekłości w postępowaniu skargowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w L., m.in. w sprawie V s (...). Sprawa została zarejestrowana pod sygn. II S (...) i zarządzeniem z 29 lipca 2021 r. została połączona do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. II S (...). Postanowieniem z 29 września 2021 r., II S (...) Sąd Apelacyjny w (...) pozostawił skargi M. S. bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: u.s.p.p.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Artykuł 3 u.s.p.p. zawiera natomiast katalog enumeratywnie wskazanych postępowań oraz podmiotów uprawnionych do wniesienia w toku tych postępowań skargi na przewlekłość tego postępowania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest bowiem pogląd, że art. 3 u.s.p.p. zawiera zamknięty katalog postępowań, których może dotyczyć skarga o stwierdzenie przewlekłości w sprawie (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 1 września 2020 r., I NSP 112/21; z 21 lipca 2020 r., I NSP 88/20;

z 11 grudnia 2019 r., I NSP 170/19; z 21 maja 2019 r., I NSP 30/19). Skoro w katalogu tym nie zostało wymienione postępowanie o stwierdzenie naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, nie jest dopuszczalne wniesienie skargi, której przedmiotem jest takie postępowanie. Nadto wskazać należy, że skarga na przewlekłość postępowania sądowego inicjuje postępowanie o charakterze wpadkowym, które kończy się postanowieniem rozstrzygającym skargę. Zarówno ustawa o skardze na przewlekłość postępowania sądowego, jak i ustawy szczególne, nie przewidują żadnego środka odwoławczego od takiego postanowienia.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy.

Stosownie do art. 430 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 30, ze zm., dalej: k.p.k.) sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 albo jeżeli przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu. Jak stanowi § 2 wyżej przytoczonego przepisu, na postanowienie przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego, chyba że zostało wydane przez Sąd Najwyższy. Z kolei zgodnie z art. 429 § 1 k.p.k. Prezes sądu pierwszej instancji odmawia przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli wniesiony został po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy.

Konsekwencją stwierdzenia niedopuszczalności wskazanej na wstępie skargi M. S. jest pozostawienie jej bez rozpoznania, o czym Sąd Najwyższy na podstawie art. 3 u.s.p.p. i art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. orzekł, jak w punkcie 1 postanowienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach w punkcie 2 postanowienia wynika z treści art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p.

